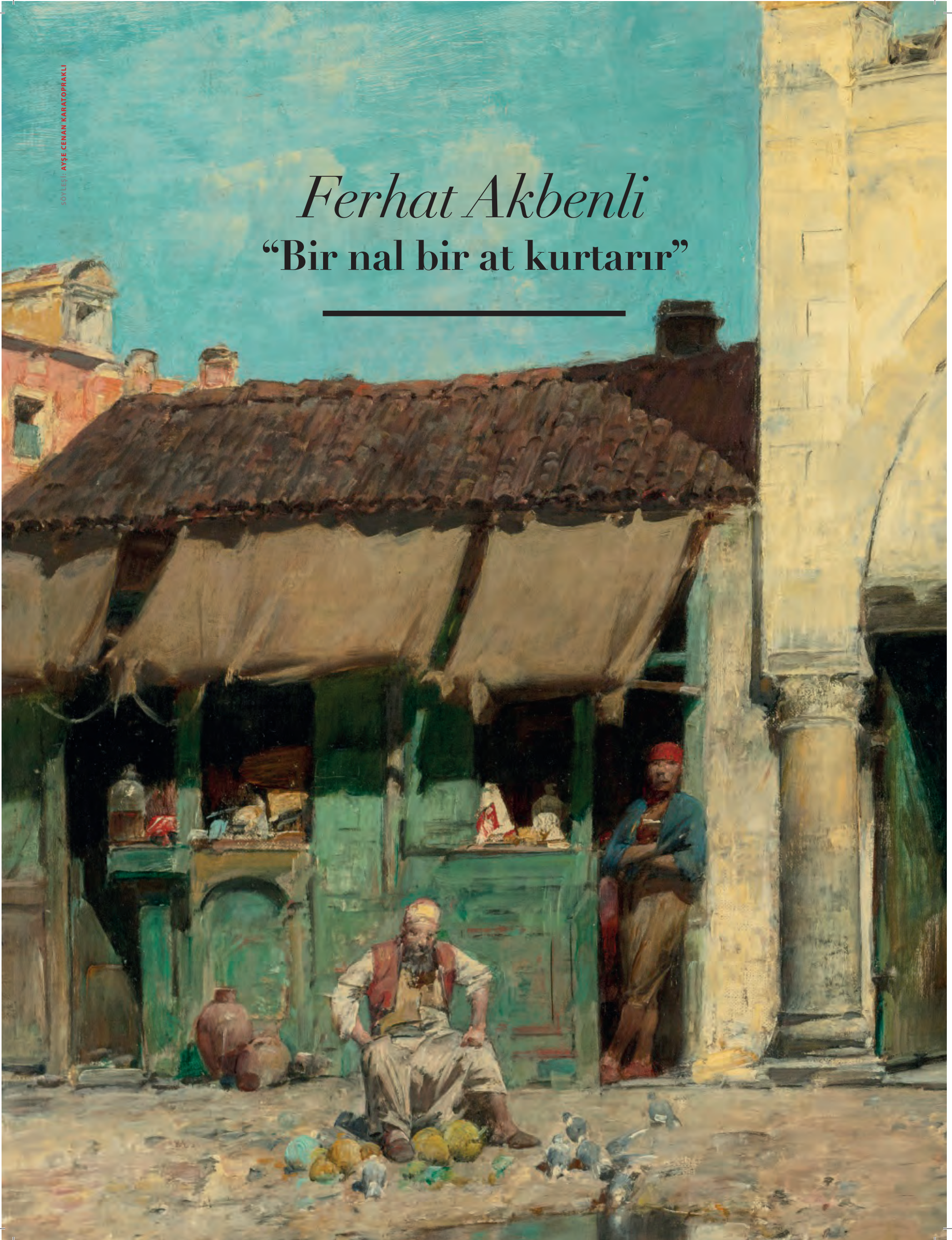

Ferhat Akbenli

“Bir nal bir at kurtarır”

A. Pasini, Bir nalbant dükkanı, XIX. yüzyıl.

Ülkemizde kaybolmaya yüz tutmuş olan nalbantlık mesleğini bütün olumsuz koşullara rağmen yeniden canlandırmak ata ve atçılığa gönül vermiş bizlere düşüyor.

Nalbantlıkla tanışmanız nasıl oldu?

Babam İzzet Akbenli 50 yıldır atçılığın içinde olduğu için gözümüzü açtığımızda ilk atı gördük. Meslekle tanışmam ustam da olan babam sayesinde. Eğitimime babamın yanında başladım, farklı ülkelerde birçok nalbant ustanıdan ders aldım. 2008 Avrupa Şampiyonası'nda ülkemizi başarıyla temsil

ettim. 2010 yılında Türkiye'de ilk olan ulusal nalbantlık yarışmasını başhakem olarak düzenledim. Ardından 2010 Avrupa Şampiyonası'nda ilk Türk hakem olarak görev aldım. 2011-2016 arasında Azerbaycan'da millî takım nalbantı olarak çalıştım ve birçok nalbant yetiştirdim. 2013 yılında ABD'de Oklahoma Horseshoeing School'dan

mezun olarak Türkiye'deki ilk uluslararası nalbantlık diplomasını aldım.

Nalbantlık tam olarak nedir? Atı nallama sürecini anlatabilir misiniz?

Atların ayakkaplarını, yani nallarını çakan, tırnak bakımını yapan kişiye nalbant denir. Atların gördüğü işe göre nallar ve nal çakım süreleri vardır. Biz işin çoğunlukla engel atlama, show jumping kısmında yer alırız. Buradaki atlara ortalama 5-6 haftada bir nal çakımı yapılır. Tırnakların uzaması ve bunun da atın yürüyüşünde bozulmalara yol açması sebebiyle atın ayak bakımının, nal çakımının düzenli olarak yapılması gerekmektedir.

Hayvanlardan sadece atlar mı nallanır?

Modern hayat tarzı günümüzde hayvarcılığı kısıtlı bir alana hapsetti. O nedenle şu an sadece atlara nal çakılıyor. Eski zamanlarda eşek, katır ve öküzlere de nal çakılıyormuş. Az da olsa Anadolu'nun bazı yerlerinde bu hayvanlara nal çakma işlemi hâlâ uygulanır.

Nallama işlemi atların tamamında standart mıdır?

Genelde standart diyebiliriz; ama atın yapmış olduğu spor ve iş sınıfına göre nal çakımları değişebilir de. Bunların dışında kas kemik problemlerine göre de ortopedik nal çakımı ve tırnak bakım teknikleri vardır. İşimizi yaparken çok değişik problemlerle karşılaşırız ve duruma en uygun yöntemi uyguluyoruz.

Nalbantlıkta ne tür araç gereç kullanılır?

Bu işte birçok âlet edevat kullanılmaktadır. Yeri geliyor, teşbihte hatâ olmasın, en az ameliyâta giren bir cerrâh kadar çeşitli araç gereçle çalışırız. Sonuçta biz de canlı bir varlıkla uğraşırız. Basitçe bir sıralama yapacak olursam nal, çivi, çekiç, örs, ayak sehпасı nalbant önlüğü, çeşitli pense,

Nalbant Ferhat Akbenli.

Nal üretimi.

bıçak ve törpüler bir nalbantın tezgâhında mutlaka bulunmalıdır.

Çalışma ortamınız ve koşullarınız ne durumda? Avrupalı meslektaşlarınızın koşullarıyla kendi durumunuzu kıyaslamak gerekirse ne söylersiniz?

Atın olduğu yer, bizim çalışma ortamımızdır. Bunun yanında bir merkez nalbanthânemiz var tabii. Ayrıca birçok kulüp ve harada da çalışmaktayız. Koşullar değişikdir; hava şartları ne kadar zor olursa olsun işimizin gereğini yapmak zorundayız. Yurt dışındaki meslektaşlarımızın koşullarıyla bizimkiler arasında maalesef çok fark var. Onlar bizden çok ilerideler. Eğitim sistemleri çok iyi, çünkü birçok meslek alanında olduğu gibi atçılıkta da endüstrilemişler. Bizim ilk etapta bu mesleğin unutulmaması ve sonrasında gelişerek dünya standartlarına gelmesi için çok çalışmamız lâzım.

Kaybolmaya yüz tutan meslekler arasında anılıyor nalbantlık...

Ne yazık ki öyle. Bunun ana nedeni meslekte yeterli sayıda kalifiye insanın

bulunmayışdır. Bu yüzden mesleği gelecekte sürdürecekt ustalar yetişmiyor. Mevcut olumsuzlukları aşmak da ancak biz atçıların, bu alandan eklemek yiyen meslek gruplarının çabasıyla olacaktır.

Nalbantlık eğitimi bugün nerede veriliyor? Siz bir eğitim veriyor musunuz?

Birkaç sene önce üniversitelerin Nalbantlık Meslek Yüksekokulları vardı. Yanlış hatırlamıyorsam 1-2 dönem mezun verdi. Sonrasında "Atçılık ve Antrenörlüğü" bölümü altında hepsini birleştirdiler. Biz tek başımıza uğraşıyoruz, yanımıza çırak alarak eğitim veriyoruz. Ayrıca meslekî açıdan yeterli duruma gelen arkadaşlarımızın piyasada iş bulmalarını sağlıyoruz. Onun dışında Uludağ Üniversitesi Mennan Pasinli Atçılık Meslek Yüksekokulu'nda "Başlama teknikleri ve tırnak hastalığı" adlı bir ders veriyorum.

Bu durumda nalbantlık eğitimi aşağı yukarı ne kadar sürüyor?

Bu mesleğin eğitim süresini belirli bir zamana sıkıştırmak zor. Çünkü

binlerce farklı ayak çeşidiyle karşılaşıyorsunuz. En basitinden söyleyecek olursam ata nal çakacak bir nalbantın asgarî 5 yılı iyi bir usta yanında geçmelidir. Sonrasında da bir okulda ata dâir anatomik bilgileri öğrenmelidir.

Âilenizde sizden sonra bu işi yapacak birileri var mı?

Âilede bu işi babam ve ben yapıyoruz sâdece. Ama dönem dönem çevremden insanları bu işe teşvik ettiğim oldu. Hatta bu kimseler arasında şu an nalbantlık mesleğini icrâ edenler var.

Bir nalbant ustası olarak beklentiniz nedir?

Senelerdir bir mücadele veriyoruz. Tek gâyemiz ve mesâimiz bu mesleğin unutulmaması ve hak ettiği konuma ulaşmasıdır. Ben birey olarak bu yola baş koymuşum. Ama tek başına bu kâfi değil; okullarımızın, kurumlarımızın, atçılığa değer veren kişilerin, devlet yetkililerinin desteği şart. Gerekli desteğin sağlanacağına dâir de bir ümit besliyorum. 🐾